

ORJİNAL MAKALE / ORIGINAL ARTICLE

Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi/ KMÜ UBESBD
International Journal Of Physical Education And Sport Sciences / KMU JIPES

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZELLEŞMİŞ ALAN BİLGİSİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: RAKET SPORLARI ÖRNEĞİ

¹Hilal ŞİMŞEK, ²Sefa LÖK, ¹Ekrem Yasin TABAK

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Karaman, Türkiye

²Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Konya, Türkiye

Geliş Tarihi / Received: 02.10.2024

Kabul Tarihi / Accepted: 08.10.2024

ÖZET

Alan bilgisi bir öğretmenin öğrencilerine öğreteceği konu alanı ile ilgili ihtiyaç duyduğu anlık bilgi olarak ifade edilmektedir. Alan bilgisi, genel alan bilgisi (GAB) ve özelleşmiş alan bilgisi (ÖAB) olarak iki alt boyutta incelenmektedir (Ball vd., 2008). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmen yetiştirme kurumlarından mezun olmadan önce hem GAB hem de ÖAB düzeylerinin yeterli olması beklenmektedir (Derwent vd., 2020). Bu çalışmanın amacı raket sporlarından badminton ve masa tenisi derslerini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeylerinin incelenmesidir. Çalışmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 7 kadın ve 18 erkek olmak üzere toplam 25 beden eğitimi ve spor öğretmen adayı katılmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının 12'si (5 kadın ve 7 erkek) badminton dersini; 13'ü (2 kadın ve 11 erkek) masa tenisi dersini takip etmişlerdir. Katılımcıların yaş ortalaması badminton dersini takip edenler için 21.75 (SS=1.13), masa tenisi dersini takip edenler için 23 (SS=2.64) olarak belirlenmiştir. Katılımcıların ÖAB düzeylerini değerlendirmek için içerik haritaları kullanılmıştır. Verilerin analizi için tanımlayıcı istatistik analizi tercih edilmiştir. Bulgulara göre raket sporları dersini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarından badminton dersini takip edenlerin ÖAB düzeyleri 0.82 (Ss=1.09), masa tenisi dersini takip edenlerin ÖAB düzeyleri 0.78 (Ss=1.06) olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak raket sporlarından badminton ve masa tenisi derslerini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adayları yeterli ÖAB düzeyine (3.0 ve üzeri) ulaşamamışlardır. Bu doğrultuda beden eğitimi ve spor öğretmenliği programlarında öğretmen adaylarına öğretilen fiziksel aktivite ve spor derslerinin içeriğinin ÖAB'ne odaklanacak şekilde düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor öğretmen adayı, Özelleşmiş alan bilgisi, Raket Sporları

Corresponding Author: Hilal ŞİMŞEK, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Karaman, Türkiye

E-mail: hilalsimsek@kmu.edu.tr

ABSTRACT

Content knowledge is defined as the knowledge that a teacher needs about the subject area which he/she will teach her students (Grossman, 1990; Shulman, 1986). Content knowledge has been investigated in two sub-domains which are common content knowledge (CCK) and specialized content knowledge (SCK) (Ball et al., 2008). Physical education and sport teachers are expected to have sufficient CCK and SCK levels before they are graduated from physical education teacher education programs (Dervent et al., 2020). The purpose of this study was to examine physical education teacher education students' table tennis and badminton SCK levels who newly completed those courses. Descriptive survey method was utilized for this study. There were 7 female and 18 male, totally 25 physical education teacher education students participated in this study. Twelve of participants (5 male and 7 female) followed badminton course and 13 of them (2 female and 11 male) followed table tennis course. Average age of participants of badminton was 21.75 years (SD=1.13) and 23.00 years (SD=2.64) for table tennis. Content map was used for evaluating participants' SCK level. To analyze the data, descriptive statistics was utilized. Results showed that SCK levels of physical education teacher education students who newly completed the courses were 0.82 (SD=1.09) for badminton and 0.78 (SD=1.06) for table tennis. As a conclusion, physical education teacher education students who newly completed the courses could not reach out expected SCK levels (3.0 and over) for badminton and table tennis. It is highly recommended that physical activity and sport courses which are taught to physical education teacher education students should be redesigned as focusing on SCK.

Keywords: Preservice physical education teacher, Specialized content knowledge, Racket sports

1. GİRİŞ

Etkili öğretimin sağlanabilmesi için öğretmenlerin sahip olması gereken anahtar kavramlardan biri olarak görülen alan bilgisi, konu alanının öğretilmesi için bir öğretmenin ihtiyaç duyduğu bilgiyi ifade etmektedir (Grossman, 1990; Shulman, 1986). Alan bilgisi ilk kez matematik alanında çalışmalar yapan Ball ve arkadaşları (2008) tarafından genel alan bilgisi (GAB) ve özelleşmiş alan bilgisi (ÖAB) şeklinde iki alt boyutta sınıflandırılmıştır. GAB bir görevi yerine getirebilmek veya bir problemi çözebilmek için öğrencilerin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerilerin tamamını ifade etmektedir. ÖAB ise bir öğretmenin öğretme sürecini düzenleyebilmesi ve öğrencilerinin hatasını tespit edip düzeltebilmesi için sahip olması gereken bilgi ve beceriler olarak tanımlanmaktadır (Ball, vd. 2008).

Ball ve arkadaşlarının (2008) alan bilgisi kavramsallaştırmasını beden eğitimi ve spor alanına aktaran Ward (2009), alan bilgisini GAB ve ÖAB olarak iki boyutta incelemiştir. GAB, kurallar, görgü ve güvenlik kuralları ile teknik ve taktik bilgisi olarak iki alt boyutta incelenmektedir. ÖAB boyutu ise öğretim tasarımı ve sunumu bilgisi ile öğrenci hataları bilgisi olmak üzere iki alt boyut olarak belirlenmiştir. Beden eğitimi ve spor alanında GAB, bir beden eğitimi ve spor öğretmenin bir spor dalının nasıl oynanması gerektiğini bilmesi olarak ifade edilebilir. ÖAB ise bir beden eğitimi ve spor öğretmenin belirli bir spor dalının nasıl öğretilmesi gerektiği (GAB) hakkında bilgi sahibi olması şeklinde tanımlanabilir (Ward, 2009).

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretecekleri konuya yönelik hem GAB hem de ÖAB boyutunda yeterli ve derin bir bilgiye sahip olmaları, derslerin etkili ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesiyle doğrudan ilişkilidir (Ayvazo ve Ward, 2011; Ward, 2013). Yeterli alan bilgisine sahip olmayan beden eğitimi ve spor öğretmenleri, öğrencilerine etkin bir öğretim ortamı sağlayamamakta ve benzer öğretim tasarımlarını kullanarak sınırlı sayıdaki beceri ve tekniklerin tekrar tekrar öğrencilere aktarılmasına ve öğretimlerin kısa süreli olmasına sebep olmaktadır. Bu durum öğrencilerin öğrenme düzeylerindeki olumsuz etkiyi de beraberinde getirmektedir (Siedentop, 2002).

Ward (2009), GAB ve ÖAB'nin birbirinden bağımsız geliştiğini vurgulamış ve bu iki kavramın beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarına ayrı ve özel bir önem verilerek öğretilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ward (2009) ayrıca etkili bir beden eğitimi ve spor dersi için GAB'nin tek başına yeterli olmadığını; ÖAB'ne duyulan ihtiyacın karşılanmasına yönelik araştırmaların yapılması için sürekli bir çabanın gerekli olduğunu belirtmiştir. Son zamanlarda beden eğitimi

ve sporda alan bilgisine yönelik yapılan çalışmalar, ÖAB düzeyi geliştirilen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin pedagojik alan bilgisi düzeylerinin geliştiğini ve öğrencilerinin öğrenme düzeylerinin arttığını göstermiştir (Iserbyt vd., 2016; Iserbyt, Theys vd., 2017; Iserbyt, Ward ve Li, 2017; Kim, 2016; Sinelnikov vd., 2016; Ward vd., 2015). Örneğin Ward ve arkadaşlarının (2015) gerçekleştirdiği çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerine uygulanan badminton alan bilgisi öğretim programının, öğretmenlerin alan bilgileri ve öğrencilerinin öğrenme düzeyleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Sonuç olarak badminton alan bilgisi düzeyleri geliştirilen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin badminton pedagojik alan bilgisi (PAB) düzeylerinin geliştiği ve öğrencilerinin badminton öğrenme düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir. Bir öğretmenin öğretim süresince öğrencilerine aktarmak istediği konu alanı ile ilgili gerekli uyarılama ve düzenlemeleri yapabilmesi ve farklı öğretim tasarımlarını kullanabilmesi olarak ifade edilen PAB ise etkili öğretim için vazgeçilmezdir (Shulman, 1986; Ward & Ayvazo, 2016).

Türkiye’de ve dünyada beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeyinin incelendiği çalışmalarda (Dervent vd., 2020; Dervent vd., 2022; Devrilmez vd., 2019; He vd., 2021; Tsuda, Ward, Ohnishi vd., 2019; Ward, vd., 2018) katılımcıların etkili öğretim için gerekli kabul edilen ÖAB düzeyine (3.0 ve üzeri) ulaşamadıkları görülmüştür (Ward vd., 2017). Yakın zamanda Dervent ve arkadaşları (2022) tarafından yapılan çalışmada Türkiye’de dokuz farklı beden eğitimi ve spor öğretmenliği programında öğrenim gören 819 beden eğitimi ve spor öğretmen adayının cimnastik, futbol ve voleybol ÖAB düzeyleri incelenmiştir. Bulgulara göre beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının cimnastik, futbol ve voleybol ÖAB düzeyleri istenilen başarı kriterini (3.0 ve üzeri) karşılayamamıştır (Ward vd., 2017). Bu durum beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlarda fiziksel aktivite ve spor derslerinin içeriğinde ÖAB’ne yeterli zamanın ayrılmadığını göstermektedir (Ayvazo vd., 2010; İnce vd., 2012; Ward vd., 2013). Öğretmen yetiştirme programlarından mezun olan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının ÖAB düzeylerinin gerekli başarı kriterini (3.0 ve üzeri) karşılayamayacak düzeyde olması, bu öğretmen adaylarının ortaokul ve ortaöğretim beden eğitimi müfredatında yer alan fiziksel aktivite ve spor derslerinin öğretiminde öğrencilerine etkili öğretim sağlayamayacağını düşündürmektedir (Siedentop, 2002).

Çalışmamızda fiziksel aktivite ve spor branşı olarak raket sporlarından badminton ve masa tenisine yer verilmesinin nedeni, Türkiye’de 2017 yılında güncellenen ortaokul ve ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında altı alt öğrenme alanı içerisinde bireysel

sporlar, takım sporları, doğa sporları, ritim eğitimi ve dans ve su sporları arasında raket sporlarının da bulunmasıdır. (MEB, 2017). Bu doğrultuda Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmen yetiştirme kurumundan mezun olan bir beden eğitimi ve spor öğretmen adayının raket sporlarından en az birini öğretebilmesi gerekmektedir. Bu nedenle raket sporlarından en az birinden bilgi sahibi olarak mezun olan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının, okul beden eğitimi ve spor derslerinde raket sporunu öğretebilecek yeterli ve derin alan bilgisine sahip olmaları beklenmektedir. Bu çalışma ile bir devlet üniversitesinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği programında öğrenim gören ve raket sporları dersinden badminton ve masa tenisi dersini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

Çalışma için bir devlet üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etik Kurulundan gerekli izinler alınmıştır (No: 09-2024/213). Çalışmada yer alan katılımcıların tamamından bireysel olarak gönüllü katılım formu toplanmıştır.

2.1. Katılımcılar

Çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden, bir devlet üniversitesinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 25 (7 kadın ve 18 erkek) beden eğitimi ve spor öğretmen adayı katılmıştır. Katılımcıların tamamı üçüncü sınıf olup 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar dönemi seçmeli raket sporları bölümünden badminton ve masa tenisi derslerini takip etmişlerdir. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarından 12’si (5 kadın ve 7 erkek) badminton dersini; 13’ü (2 kadın ve 11 erkek) masa tenisi dersini tamamlamışlardır. Katılımcıların yaş ortalaması badminton dersini takip edenler için 21.75 (SS=1.13), masa tenisi dersini takip edenler için 23 (SS=2.64) olarak tespit edilmiştir. Masa tenisi ve badminton dersini takip eden öğretmen adaylarının tamamı daha önce bu dersleri almadıklarını, badminton ve masa tenisi ile ilgilenmediklerini ve herhangi bir antrenörlük deneyimlerinin bulunmadıklarını belirtmişlerdir.

2.2. Araştırma Tasarımı

Çalışmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Betimsel tarama yöntemi, geçmişte veya günümüzde devam eden bir durum, kişilerin görüşleri, düşünceleri, inançları ve tutumları incelenmek istendiğinde örneklem üstünde var olan bu durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan yaklaşımdır (Karasar, 2017).

2.3. Veri Toplama Süreci

Çalışmada 14 haftalık seçmeli raket sporlarından badminton ve masa tenisi derslerini tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarından kişisel bilgi formları ve içerik haritalarıyla veriler toplanmıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada yer alan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, ilgilenilen spor branşı, badminton ve masa tenisi spor dallarındaki sporculuk ve antrenörlük deneyimleri ve bu dersleri daha önce alıp almama durumlarını belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formları kullanılmıştır.

İçerik Haritası

Çalışmada yer alan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının badminton ve masa tenisi ÖAB düzeylerini tespit edebilmek için Ward ve arkadaşları (2017) tarafından geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanan içerik haritaları kullanılmıştır. İçerik haritaları, bir beden eğitimi ve spor dersinde öğretilecek fiziksel aktivite ve spor branşına yönelik becerilerin veya tekniklerin hangi basamaklamalarla öğretileceğini gösteren şemalardır (Ward vd., 2017). İçerik haritaları doldurulmaya başlanmadan önce boş bir sayfa olup üç adımda doldurulur. İlk adımda, öğretilmesi hedeflenen spor branşına yönelik beceriler veya teknikler sayfanın en altına gelecek şekilde soldan sağa doğru yazılır (Örneğin; badmintonda servis, clear, drop, net drop, smaç vb.). İkinci adımda bu becerilerin veya tekniklerin nasıl öğretileceğini gösteren öğretim tasarımı basamaklar halinde ve kısa ifadelerle aşağıdan yukarı doğru yazılır (Örneğin; badmintonda önce tüy top olmadan sadece raketle smaç vuruşunu uygulama, ardından tüy topa birlikte smaç vuruşunu uygulama). Son adımda aşağıdan yukarı doğru yazılan beceriler veya tekniklerden birbirleriyle ilişkili olduğu düşünülenler eşleştirilerek farklı öğretim tasarımları oluşturulabilir (Örneğin; badmintonda sadece servis ve clear vuruşunu kullanarak yarı sahada bire bir maç yapma). İçerik haritalarını dolduran katılımcılar istenilen sayıda beceri, teknik ve eşleştirme kullanabilirler. İçerik haritaları tamamlandığında beden eğitimi ve spor öğretmenin veya adayının öğreteceği fiziksel aktivite ve spor dalına yönelik ÖAB düzeyi incelenmiş olacaktır (Ward vd., 2017).

2.5. Öğretim Tasarımı Geliştirme Kategorileri

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeylerini tespit edebilmek için Ward ve arkadaşları (2017) tarafından beden eğitimi ve spor alanına uyarlanan öğretim tasarımı geliştirme kategorileri kullanılmıştır. Bu kategoriler: 1) Bilgilendirme (Bİ): Dersin başlangıcında kullanılan ilk teknik ya da beceri. 2) Basamaklama (BA): Derste öğretilmek istenen teknik ya da becerilerin zorluk düzeyinin artırılması veya azaltılması. 3) İyileştirme (İY): Derste kullanılacak teknik ya da taktiklerin performans kalitesinin artırılması. 4) Maç/Oyun Uygulaması (MU): Öğretimsel amaç olmadan maç/oyun performansının sergilenmesi ya da değerlendirilmesi. 5) Uygulamada Değerlendirme (UD): Maç veya oyun uygulaması esnasında kişinin kendi performansını ya da arkadaşının performansını anlık olarak değerlendirmesi. 6) Uygulamada Basamaklama (UB): Oyun ya da maç esnasında kullanılan öğretim tasarımının zorluk derecesinin değiştirilmesi. 7) Uygulamada İyileştirme (UI): Maç veya oyun sırasında teknik ya da becerilerin iyileştirilmesi/geliştirilmesine yönelik öğretim tasarımının kullanılmasıdır.

2.6. Öğretim Tasarımı Geliştirme Düzeyinin Belirlenmesi

Katılımcıların öğretim tasarımı geliştirme düzeyi alan yazında yer alan çalışmalar (Dervent vd., 2018; Tsuda vd., 2017) doğrultusunda geçerli ve güvenilir olduğu kanıtlanan formül ile belirlenmektedir. Formülde bilgilendirme kategorilerinin toplamı paydaya; basamaklama, iyileştirme, maç/oyun uygulaması, uygulamada değerlendirme, uygulamada basamaklama ve uygulamada iyileştirme kategorilerinin toplamı ise paya yazılır ve katılımcıların ÖAB indeks skoru hesaplanır. İçerik haritasını tamamlayan katılımcıların öğretim tasarımı geliştirme becerisinin düşük veya yüksek düzeyde olduğunu ayırt etmek için 3.0 indeks değeri kriter olarak belirlenmiştir (Ward vd., 2017). İçerik haritasını tamamlayan katılımcıların bir bilgilendirme kategorisi ile birlikte diğer öğretim tasarımı geliştirme kategorilerinden en az üçünü kullanmaları, ÖAB değerinin 3.0 ve üzerinde olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda katılımcılar öğretim tasarımı geliştirme kategorilerinden bilgilendirme hariç diğer kategorilere ne kadar çok yer verirlerse katılımcıların öğretim tasarımı geliştirme düzeyi o kadar yüksek kabul edilmektedir.

2.7. Kodlayıcı Protokolü ve Gözlemciler Arası Tutarlılık

Araştırmadan elde edilen içerik haritası verileri analiz edilmeden önce iki araştırmacı bir araya gelerek kodlama protokolünü gerçekleştirmişlerdir. Kodlama protokolü için Dervent ve

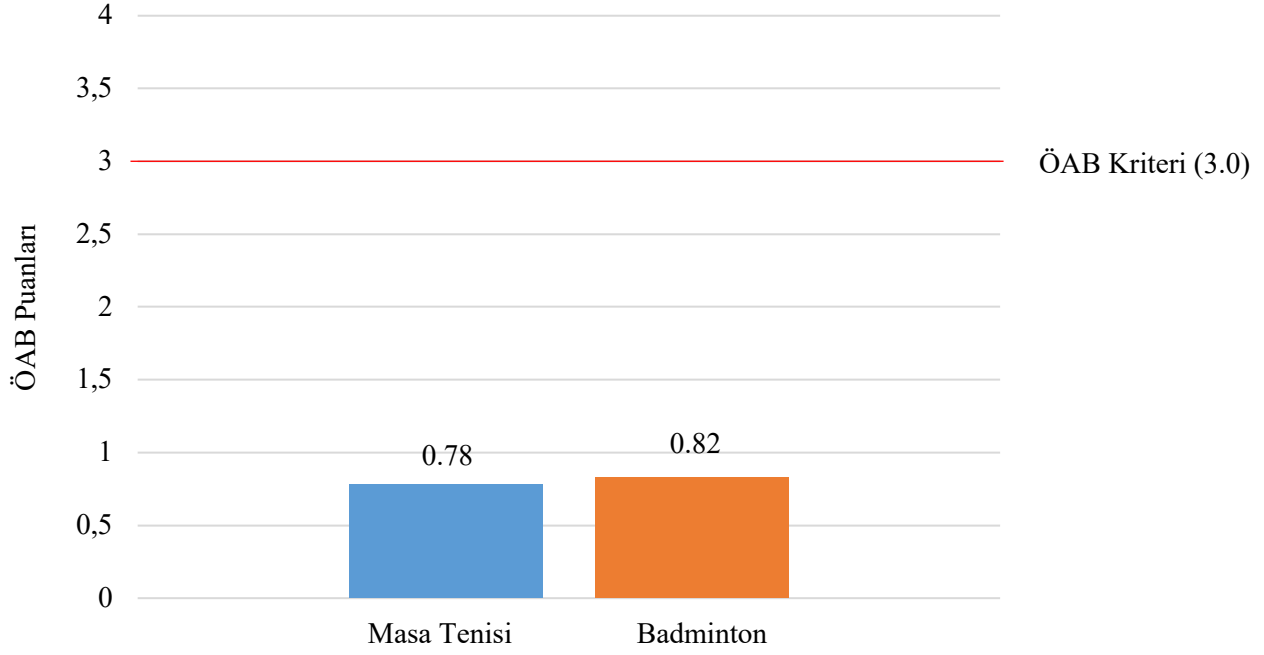
arkadaşları (2016) tarafından geliştirilen öğretim tasarımı gelişimi kodlama eğitimi rehberini takip etmişlerdir. Kodlayıcılardan biri, öğretim tasarımı gelişimi kodlama konusunda deneyimlidir ve araştırmacının başlıca yazarı tarafından sürecin anlaşılmasına destek sağlamıştır. Dört aşamadan oluşan eğitimin ilk aşamasında iki kodlayıcı öğretim tasarımı gelişimi kategorileri hakkında bilgilendirilmiş ve kendi aralarında kategorileri tartışmaları istenmiştir. Ayrıca deneyimli kodlayıcıya gerekli durumlarda sorular yöneltilmiştir. Kategorilerin tamamı kodlayıcılar tarafından anlaşıldığında, ikinci aşamada yedi öğretim tasarımı kategorisi ve bu kategorilerin açıklamaları verilerek kodlayıcılar tarafından eşleştirilmesi istenmiştir. Bu aşamayı geçebilmek için araştırmacılardan %100 doğru eşleştirme yapmaları beklenmiştir. Üçüncü aşamada ise farklı fiziksel aktivite ve spor dallarında verilen örnek öğretim tasarımları araştırmacılarla paylaşılmış ve %100 doğru kodlama yapana kadar araştırmacılara kodlamaya devam etmeleri gerektiği belirtilmiştir. Eğitimin son aşamasında gözlemciler arası tutarlılığın sağlanması için araştırma sürecinde toplanan 25 içerik haritasının %33'ü (n=8) kodlayıcılar tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Kodlama sonucunda gözlemciler arası tutarlılık değeri %90 ile yeterli bulunmuştur (Van der Mars, 1989). Kalan 17 içerik haritası araştırmacılar tarafından eşit olarak paylaşılmış ve ayrı ayrı kodlanmıştır.

2.8. Veri Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizi için tanımlayıcı istatistik analizi kullanılmıştır. Masa tenisi ve Badminton dersini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeylerini belirlemek ve alan yazında yeterli ÖAB kriteri olan 3.0 ve üzerini (Ward vd., 2017) tespit edebilmek için tanımlayıcı istatistik analizi tercih edilmiştir.

3. BULGULAR

Katılımcıların tamamlamış oldukları raket sporları derslerine göre badminton ve masa tenisi ÖAB düzeyleri Grafik 1'de sunulmaktadır. Bulgulara göre badminton dersini tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeyleri 0.82 (Ss=1.09), masa tenisi dersini tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeyleri 0.78 (Ss=1.06) olarak belirlenmiştir. Buna göre katılımcıların raket sporları dersini yeni tamamlamış olmalarına rağmen ÖAB düzeylerinin istenen kriteri (3.0 ve üzeri) karşılayamadığı görülmektedir (Ward vd., 2017).

Grafik 1. Katılımcıların Masa Tenisi ve Badminton ÖAB Bilgi Düzeyleri

4. TARTIŞMA

Bu çalışmanın amacı raket sporlarından badminton ve masa tenisi derslerini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeylerinin incelenmesidir. Bu doğrultuda araştırmadan elde edilen bulgulara göre badminton dersini yeni tamamlayan öğretmen adaylarının ÖAB düzeyleri 0.82, masa tenisi dersini yeni tamamlayan öğretmen adaylarının ÖAB düzeyleri 0.78 olarak belirlenmiştir. Buna göre benden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının badminton ve masa tenisi derslerini yeni tamamlamalarına rağmen ÖAB düzeylerinin etkili öğretmenlik için kabul edilen kritik değere (3.0 ve üzeri) ulaşamadığı görülmektedir (Ward vd., 2017).

Dünyada alan bilgisi üzerine yapılan çalışmalara bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin veya adaylarının ÖAB düzeylerinin düşük bulunduğu çalışmalara rastlanmaktadır (He vd., 2021; Tsuda, Ward, Li vd., 2019; Tsuda, Ward, Ohnishi vd., 2019; Ward vd., 2018). Örneğin Ward ve arkadaşları (2018) çalışmalarında Çinli ortaokul beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin futbol ÖAB düzeylerini incelemişlerdir. Çalışmaya katılan 384 beden eğitimi ve spor öğretmenin futbol ÖAB düzeylerini değerlendirmek için içerik haritaları kullanılmıştır (Ward vd., 2017). Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %78,2'sinin futbol ÖAB düzeyinin düşük olduğu görülmüştür. Tsuda, Ward, Li ve arkadaşlarının (2019) gerçekleştirdikleri bir başka çalışmada ise Japon beden eğitimi ve spor öğretmen

adaylarının voleybol ve basketbol ÖAB düzeyleri incelenmiştir. Çalışmada 689 beden eğitimi ve spor öğretmeni adayından içerik haritaları ile veriler toplanmıştır. Bulgulara göre beden eğitimi ve spor öğretmen adayları arasında sporculuk deneyimleri altı yıldan fazla olanlar bulunmasına rağmen öğretmen adaylarının yarısından fazlası (voleybol=%33.33; basketbol=46.66) yeterli ÖAB düzeyine (3.0 ve üzeri) ulaşamamıştır (Ward vd., 2017).

Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ÖAB düzeyinin değerlendirildiği çalışmalar mevcuttur (Dervent vd., 2020; Dervent vd., 2022; Devrilmez vd., 2019). Yakın zamanda Dervent ve arkadaşları (2022) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada Türkiye’de dokuz farklı üniversitede öğrenim gören 819 beden eğitimi ve spor öğretmen adayının cimmastik, futbol ve voleybol ÖAB düzeyleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda öğretmen adaylarının ÖAB düzeyleri cimmastik için 0.79, futbol için 0.30 ve voleybol için 0.83 olarak belirlenmiştir. Buna göre öğretmen adaylarının cimmastik, futbol ve voleybol ÖAB düzeyleri istenen 3.0 ve üzeri başarı kriterini sağlayamamıştır (Ward vd., 2017). Gerçekleştirilen bir başka çalışmada ise Dervent ve arkadaşları (2020) Türkiye’de 16 üniversitede öğrenim gören 1514 beden eğitimi ve spor öğretmen adayının cimmastik ve futbol ÖAB düzeylerini içerik haritası kullanarak ölçmüşlerdir. Elde edilen bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının ÖAB düzeyleri cimmastik için 0.20, futbol için 0.23 olarak tespit edilmiştir. Buna göre beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının cimmastik ve futbol ÖAB düzeylerinin istenen başarı kriterine (3.0 ve üzeri) ulaşamadığı görülmüştür (Ward vd., 2017).

Çalışmamızın bulguları ile Dünya’da ve Türkiye’de yapılan çalışmaların bulguları paralellik göstermektedir. Elde edilen bulgular incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin veya adaylarının ÖAB düzeylerinin oldukça düşük olduğu görülmektedir. Bu duruma sebep olarak, Dünya’da ve Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmen yetiştirme kurumlarında işlenen derslerin içeriğinin özel olarak hazırlanmaması, derslerde ÖAB’nin öğretimi için yeterli zamanın ayrılmaması, ÖAB’nin GAB’nden ayrı olarak öğretilmemesi ve öğretmen adaylarının genellikle GAB odaklı ders işlemleri gösterilebilir.

5. SONUÇ

Çalışmamız sonucunda Masa Tenisi ve Badminton derslerini yeni tamamlayan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının, gerçek okulda bu dersleri öğretebilmek için ihtiyaç duyduğu yeterli ÖAB düzeylerine sahip olmadıkları belirlenmiştir. Yeterli ÖAB düzeyine sahip olmayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğrencilerinin öğrenme düzeylerinin yeterli olmayacağı

öngörülmektedir. Bu doğrultuda, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlarda yürütülen fiziksel aktivite ve spor derslerinin içeriğinin ÖAB'ne odaklanacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekliliği ortadadır.

KAYNAKLAR

- Ayvazo, S., & Ward, P. (2011). Pedagogical content knowledge of experienced teachers in physical education: Functional analysis of adaptations. *Research quarterly for exercise and sport*, 82(4), 675-684. <https://doi.org/10.1080/02701367.2011.10599804>
- Ayvazo S., Ward, P., & Stuhr, P.T. (2010). Teaching and assessing content knowledge in preservice physical education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 81(4), 40-44. <https://doi.org/10.1080/07303084.2010.10598463>
- Ball, D. L., Thames, M. H., & Phelps, G. (2008). Content knowledge for teaching: What makes it special? *Journal of Teacher Education*, 59, 389-407. <https://doi.org/10.1177/0022487108324554>
- Dervent, F., Devrilmez, E., Ince, M. L., & Ward, P. (2020). A national analysis of the content knowledge of Turkish physical education teacher education students. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 25(6), 613-628. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1779682>
- Dervent, F., Kurucan, A., Devrilmez, E., & Ward, P. (2022). Relationships between university instructors' and preservice teachers' content knowledge. *European Physical Education Review*, 28(3), 686-703. <https://doi.org/10.1177/1356336X211072489>
- Dervent, F., Tsuda, E., Devrilmez, E., & Ward, P. (2016). Content development coding assessment manual. Version 2.1. Retrieved from <https://u.osu.edu/ltpc/>
- Dervent, F., Ward, P., Devrilmez, E., & Tsuda, E. (2018). Transfer of content development across practica in physical education teacher education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 37(4), 330-339. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2017-0150>
- Devrilmez, E., Çabıtcı, M., Uyar, H. İ., Çiy, D., Bozkurt, K., & Dervent, F. (2019). 14 Haftalık Voleybol Dersinin Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Alan Bilgisine Etkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 51-59. <https://doi.org/10.30655/besad.2019-15>
- Grossman, P. L. (1990) *The making of a teacher: Teacher knowledge and teacher education*. New York: Teacher College Press.
- He, Y., Ward, P., Wang, X., & Yang, G. (2021). Examining common and specialized soccer content knowledge and demographic variables of Chinese physical education teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 41(1), 22-31. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2019-0159>

- Ince, M.L., Ward, P., & Devrilmez, E. (2012). Common Content Knowledge and Specialized Content Knowledge on Physical Activity and Sport Courses in Turkish PETE Programs. Oral session presented at 12th International Sport Science Congress, Denizli, Turkey.
- Iserbyt, P., Theys, L., Ward, P., & Charlier, N. (2017). The effect of a specialized content knowledge workshop on teaching and learning Basic Life Support in elementary school: A cluster randomized controlled trial. *Resuscitation*, 112, 17-21. <https://doi.org/10.1016/j.resuscitation.2016.11.023>
- Iserbyt, P., Ward, P., & Li, W. (2017). Effects of improved content knowledge on pedagogical content knowledge and student performance in physical education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 22(1), 71-88. <https://doi.org/10.1080/17408989.2015.1095868>
- Iserbyt, P., Ward, P., & Martens, J. (2016). The influence of content knowledge on teaching and learning in traditional and sport education contexts: An exploratory study. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 21(5), 539-556. <https://doi.org/10.1080/17408989.2015.1050662>
- Karasar, N. (2017). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kim, I. (2016). Exploring changes to a teacher's teaching practices and student learning through a volleyball content knowledge workshop. *European Physical Education Review*, 22(2), 225-242. <https://doi.org/10.1177/1356336X15599009>
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (2017). *İlköğretim beden eğitimi dersi 1-8. Sınıflar öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Shulman, L. S. (1986). Those who understand: Knowledge growth in teaching. *Educational Researcher*, 15, 4-14. <https://doi.org/10.3102/0013189X015002004>
- Siedentop, D. (2002). Content knowledge for physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21(4), 368-377.
- Sinelnikov, O. A., Kim, I., Ward, P., Curtner-Smith, M., & Li, W. (2016). Changing beginning teachers' content knowledge and its effects on student learning. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 21(4), 425-440. <https://doi.org/10.1080/17408989.2015.1043255>
- Tsuda, E., Devrilmez, E., Dervent, F., & Ward, P. (2017). Differences in content knowledge between those who learned performing and teaching. *Research Quarterly for Exercise and Sport Supplement*, 88, A4.
- Tsuda E., Ward, P., Li, Y., Higginson, K., Cho, K., He, Y., & Su, J. (2019). Content knowledge acquisition in physical education: Evidence from knowing and performing by majors and nonmajors. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(3), 221-232. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2018-0037>
- Tsuda, E., Ward, P., Ohnishi, Y., & Yoshino, S. (2019). Japanese Physical Education Preservice Teachers' Specialized Content Knowledge. *International Journal of Sport and Health Science*, 17, 186-196. <https://doi.org/10.5432/ijshs.201923>

- Van der Mars, H. (1989). Effects of specific verbal praise on off-task behavior of second grade students in physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 8(2), 162-169. <https://doi.org/10.1123/jtpe.8.2.162>
- Ward, P. (2009). Content matters: Knowledge that alters teaching. *Historic traditions and future directions of research on teaching and teacher education in physical education*, 345-356.
- Ward, P., & Ayvazo, S. (2016). Pedagogical content knowledge: Conceptions and findings in physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 35(3), 194-207. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2016-0037>
- Ward, P., Dervent, F., Lee, Y. S., Ko, B., Kim, I., & Tao, W. (2017). Using content maps to measure content development in physical education: Validation and application. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(1), 20-31. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2016-0059>
- Ward, P., He, Y., Wang, X., & Li, W. (2018). Chinese secondary physical education teachers' depth of specialized content knowledge in soccer. *Journal of teaching in physical education*, 37(1), 101-112. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2017-0092>
- Ward, P., Kim, I., Ko, B., & Li, W. (2015). Effects of improving teachers' content knowledge on teaching and student learning in physical education. *Research quarterly for exercise and sport*, 86(2), 130-139. <https://doi.org/10.1080/02701367.2014.987908>
- Ward, P., Ince, M. L., Iserbyt, P, Kim, I., Lee, Y.S., Li, W. & Sutherland, S. (2013). International Physical Education Teacher Education Physical Activity Content Knowledge Study. Poster session presented at Congress of 2013 American Alliance for Health, Physical Education, Recreation & Dance, Charlotte, NC.
- Ward, P. (2013). The role of content knowledge in conceptions of teaching effectiveness in physical education. *Research Quarterly for exercise and sport*, 84(4), 431-440. <https://doi.org/10.1080/02701367.2013.844045>